

עין משפט
גד מצוה

^ג א מ״י פט״ז מהלכות אישות הלכה כה סמג עשׂין מה טו״ע אה״ע סימן 15 סעיף טו:
‏^ד ב מ״י פכ״ג מהלכות מלוה הלכה טו טז סמג עשׂין גז טו״ע ח״מ סימן גז סעיף ג:
‏

תוספות רי"ד

וליחוש דלמא מפקא עדי הינומא בהאי בי דינא וגביא ומפקא כתובתה או עדי הינומא בב"ד אחרינא וגביא א"ר אבהו זאת אומרת כותבין שובר פ"י ולא מצי אידיך למימר א"א לשמור שוביי מפני העכברים אלא או תקרע לי שטרט או לא אית לך כלום אלא פורתע בע"כ והוא כותב לו שובר ודלא כמ"ד בב"ב דאין כותבין שובר והכי אסיקנא שם בגי'פ (דף קעא ע"ב) דכותבין שובר: ת"ר כיצד מרקדין לפני הכלה. ב"ש אומרים

טז:

וְזוּ הוּאִיל וְאִין לָהּ קוּל אִיתֵרע לָהּ רוּבא.
תימה דתנן דפירקין (לקמן כח).

אלו נאמנים להעיד בגדולן מה שראו בקטנותן זכורני דפלונית שיטאה דהינומא וראשה פרוע וקאמר בגמ' מ"ט כיון דרוב נשים בתולות נישאות גילוי מילתא דעלמא הוא והשתא היכי מיירי אס יש לה קול למה נריך שום עדות לרצ ניזיל בתר רובא דדפריך הכא וחי אין לה קול א"כ איתרע לה רובא וינטרך שני עדים כשרים וכי תימא דכשמעיד הוא שראה בקוטנו ואחר עמו חשבינן קול הא פריך הכא סהדי שקרי נינהו ויש לומר דרוב נשים בתולות נישאות עדיף מרוב נשים הנישאות בתולות יש לה קול וכי אין לה קול לא יתרע כל כך רוב דבתולות נישאות שלא יועיל עדות דראה בקוטנו ואחר עמו:

וְלִיחוּשׁ דְּלִמָּא מִפְקָא ב'.
ואפי' ע"י עדי הינומא לא

היה לה לגבות עד שתחזיר לו הכתובה כיון שיכול לצא לידי הפסד צמה שנשארה כתובה תחת ידה דלא מיציעא למ"ד דיכול לטעון אחר מעשה ד"ד דמפסיד דאס לא יהיה לה כתובה יהי' נאמן לומר פרעתי אלא אפילו למ"ד דלא מצי טעין אחר מעשה בית דין מפסיד צמה שהכתובה תחת ידה שאס תתצענו פעם אחרת ולא יהיו לה עדי הינומא יהא נאמן לומר פרעתי מנה צמגו דאי צעי אמר אלמנה נשאתיך או אס יהא צמקוס שאין מניינן אס היא אשמו יהיה נאמן לומר פרעתי הכל צמגו דאי צעי אמר אין את אשתי והשתא שהכתובה צידה תוציא מאתים וכיון שיכול לצא לידי הפסד אין לו לפרוע: **זאת אומרת בותבין שובר**. אע"ג דהכא לא אפשר דאיכא למיחש דלמא תשרוף כתובתה צעדים והדרא וגביא צעדי הינומא כדאמריין בסמוך ודלמא הדרא ומפקא צעדי הינומא וגביא למ"ד הטוען אחר מעשה בית דין לא אמר כלום וע"כ זקוק הוא לשובר מ"מ דייק שפיר דבעלמא נמי כותבין שובר דאי אין כותבין דעלמא למה יפרע כאן כיון שיכול לצא לידי הפסד צמה שהכתובה צידה דדפירשנו:

כותבין שובר. אע"ג דצפרק גט פשוט (ב"ב קעא: ושם) מפרש טעמא דמאן דלומר כותבין שובר משום דעבד ליה לאיש מלוה לאו דוקא ליה אלא הוא הדין בכל חוב כמו כתובה דהכא ושטרי מקח דלמר התם דכותבין שובר: **מאי איבדה איבדה באור**. וא"ת א"כ אפי' צמקוס שכותבין הוה ליה לאוקמי ומאי דוחקא לאוקמי צמקוס שאין כותבין וכעת לה איהו ואור"ת דצמקוס שכותבין וגשרפה איכא למיחש שכתב לה כתובה אחרת

דאסור להשהותה בלא כתובה מיהו הוה מצי לאוקומה צמקוס שכותבין וגשרפה אחר הגירושין דליכא למיחש שמא כתב לה אחרת אלא שגראה לו דוחק: **ורתו איבדה למה** י'. אף על גב דלכאורה היינו פירכא קמיתא דפריך היינו גשרפה יש ליישב דהכי קאמר ותו אפילו אס נאמר דגשרפה הוי פירושא דנאצדה מכל מקום תקשי איצדה למה לי: **איתנוסי** הוא דאיתניסו. נראה דמיירי כגון דאיכא מגו דאי צעיא אמרה אין צידי כלום דאי לאו הכי אמאי מהימנא ואס תאמר דבילוק קליות דלמר לקמן ארמלתא לית לה כסני אמאי לא חיישינן דלמא תפסה כו' כדלמר הכא ואומר רבינו תם דדוקא דבצר שיש טורח כגון חצית דהכא יכולה לומר דאיתניסו אצל קליות ושאר דברים שהן קלים לעשות לא:

האשה שנתארמלה פרק שני כתובות

וּזו הוּאִיל וְאִין לָהּ קוּל.
שאין מעיד עליה שיטתה דהינומא: **כי אסו עדים מאי** הוי. כיון דחזקה דיש לה קול הרצה היו יודעין: **דלמא מפקא עדים**. עדי הינומא: **כותבין שובר**. שכשפירע לה כתובתה תכתוב לו שקבלה כתובתה ויהיה צידו לזכות: **זאס אומרם**. ודלא כמאן דלמר אין כותבין צבצא בתראדי:

רב פפא אחר. לעולם אין כותבין דנמנא זה נריך לשמור שוברו מן העכברים ומי שיש לו שטר על חצרו או יציא השטר ויחזירו או לא יטול כלום ומתני' צמקוס שאין כותבין כתובה אלא סומכין על תנאי בית דין שתקנו לבתולה מאתים ולא למנה מנה דליכא למיחש דלמלא הדרה ומפקא לה: **דמסני לה**. לרצוי אצרו ולדרצ פפא: **הטמינה כתובתה**. והיא תוצעת מאתים והוא אומר אלמנה נשאתיך: **רקדו לפניו**. אס יש עדים שרקדו לפניו ציוס נישואיה: **כוס של צשורה**. המצטר עליה סימני בתולות ולקמן מפרש מאי היא: **אלא**. הכי קאמר כל איצדה כמי שהטמינה בפנינו דמי ולא גביא והכי קתני איצדה כתובתה הטמינה כתובתה נשרפה וליחוש דלמא מפקא עדים בהאי ב"ד וגביא בה א"ר אבהו זאת אומרת ^אכותבין שובר רב פפא אמר ^בבמקום שאין כותבין כתובה עסקינן ואיכא דמתני לה אברייתא איבדה כתובתה הטמינה כתובתה נשרפה כתובתה נשרפה כוס של בשורה או מפה של בתולים אם יש לה עדים באחד מכל אלו כתובתה מאתים וליחוש דלמא מפקא עדים בהאי ב"ד וגביא והדר מפקא לכתובתה בהאי ב"ד וגביא בה א"ר אבהו זאת אומרת ^גכותבין שובר רב פפא אמר במקום שאין כותבין כתובה עסקינן והא איבדה כתובתה קתני דכתב לה איהו סוף סוף מפקא לה וגביא בה מאי איבדה איבדה באור א"ה היינו נשרפה ועוד הטמינה מאי איכא למימר ותו איבדה למה לי אלא כל איבדה כי הטמינה בפנינו דמי ולא יהבינן לה עד דאמרי עדים נשרפה כתובתה מאן דמתני לה אברייתא כל שכן אמתני' ומאן דמתני לה אמתני' אבל אברייתא לא כי קושיא: אם יש עדים כו': וליחוש דלמא מפקא עדי הינומא בהאי ב"ד וגביא והדר מפקא עדי הינומא בבי דינא אחרינא וגביא במקום דלא אפשר ודאי כתבינן שובר: העבירו לפניו כוס של בשורה: מאי כוס של בשורה אמר רב אדא בר אהבה כוס יין של תרומה מעבירין לפניה כלומר ראויה היתה זו לאכול בתרומה מתקף לה רב פפא אטו אלמנה מי לא אכלה בתרומה אלא אמר רב פפא זו ראשית בתרומה ראשית תניא רבי יהודה אומר חבית של יין מעבירין לפניו אמר רב אדא בר אהבה בתולה מעבירין לפניה סתומה בעולה מעבירין לפניה פתוחה אמאי ניעבר קמי בתולה וקמי בעולה לא ניעבר כלל זימנין דתפסה מאתים ואמרה אנא בתולה הואי והאי דלא עברו קמאי אתנוסי הוא דאתניסו ^דתנו רבנן כיצד מרקדין לפני הכלה בית שמאי אומרים בלה

מסקין לה רב פפא. ומה זו עדות ללא נישאת אלמנה: **אטו**. אי נישאת כשהיא אלמנה לכהן הדיוט מי לא אכלה בתרומה: זו **ראשית**. דבעילתה ראשית: **וימנין דתפסה מאתים**. בלא בית דין וכי צעינן לאפוקי מינה משום דאין עדים שהעבירו לפניה אמרה איתנוסי הוא דאיתניסו שיכורים היו מאונס יין המשתה הלכך השתא אתו עדים שהעבירו לפניה פתוחה ותו ליכא^ה מידי: **כיצד מרקדים**. מה אומרים לפניה:

כמות

נישאת לכהן דבתולה שלמה נמצאת ולא צעולה שתפסל לכהן מחמת זנות:

כלה

מסורת הש"ס

^(א) [שבת עט. לקמן נ. פט. סוטה ז: ב"ב קע: קעא:].
‏^(ב) שבת עט. ב"ב קעא:].
‏^(ג) מסכת דרך ארץ פ"ו, (ד) [דף קעא:]. (ה) בס"א טסק: למיחש,

—❧—

גליון הש"ס

^{גכ} אי בל הנישאת. כעין זה גדה דף כט ע"א:

—❧—

מוסף רש"י

כי אתו עדים. שיטאה דהיטומא, מאי הוי. מאחר שכן עצמן אין יודעין אס ניסת בתולה או אלמנה נמצא דאין כאן קול כלל, הנך סהדי שקרי נינהו. ולא נראה יוטאה דהיטומא (ושבים ב"ב צב:). רוב קול. ממוך שיש שמחה צנישווי בתולה מכריס זה בני אדם (שם). איתרע לה רובא. דבתולות נישאות, דרובן יש להן קול מכחיש כמו של אותו רוב, וכיון דאיכא למימר הכי ואיכא למימר הכי המוציא מחבירו עליו הראיה (שם).